

in ponovno svetujemo: Dajte ljudstvu dobrih knjig! Poževite delovanje knjižnic v vsakem društvu!

Hribovski fajmoštri . . .

Zdaj trenutno ne bo kmalu volitev, zdaj ne bode treba vabiti celo duhovščino, da bi kandidirala na radijski listi, zadaj se je moral mesar Janez Pucelj tako postaviti, da je začel zmerjati naše župnike, da so to »hribovski fajmoštri«. Kadar že kdo ne ve, kaj bi odgovarjal, pa začne zmerjati. Odgovor bo dobil g. Pucelj od gg. župnikov v tem, da bodo še bolj odločno zastavili svoje delo za popolno izločitev radijskecev in z njimi zvezanih demokratov iz svojih župnij. Ako pa naši duhovniki dandanes morajo živeti v največji skromnosti tudi glede obleke, pa kljub temu vstrajajo na župnijah, ne zaslužijo zmerjanja, ampak še večjega spoštovanja!

Veslarski hlapci . . .

Pa zato, ker smo v vladi in omogočamo, da čim več pravic prehaja od države na oblasti — kjer odločajo samo Slovenci — smo veslarski hlapci. Pa zato, ker zahtevamo in smo predložili zakon o izjednačenju davkov tudi za Srbe — smo veslarski hlapci! Zato, ker smo čuvarji reda v Vojvodini nad madžarskimi občinami, ker smo zato, da v Srbski Liki, kjer pašuje Pribičević, plačajo kazni oni, ki so na drugega posestvu les sekali, smo — veslarski hlapci! Poznamo pa druge, ki so bili in so še čisto drugačni hlapci, ki podpirajo protislovensko politiko, ko stavljajo o-vire naši slovenski politiki.

Fantje, korajža in pogum velja!

Nič ni slišati v »Slovenskem Gospodarju«, da bi se oglasil kak fant od fare in fante podregel iz spanja, da bi si naročil »Slovenskega Gospodarja«, ali pa vsaj »Naš dom«. Saj zdaj so dolge noči in se menda vsak lahko naspi, kateri namreč po noči okrog ne kolovratiti. — Torej, fantje, takoj pero v roke in si naročite »Naš dom«, ko boste prebrali te-le vrstice, da se nam dekleta ne bodo posmehovala, da ima »Naš dom« tako malo fantov naročnikov. Torej, fantje, na plan z naročnino za »Naš dom«, tako, kakor zvečer, ko na enem koncu vasi eden zakriči, na drugem koncu se jih pa kar sto oglasi. Ali ne bi moglo biti pri naročnini za »Naš dom« ravno tako? Eden fant od fare se je že oglasil, torej od drugod se naj jih oglasi sto, da, celo tisoč in »Naš dom« ne bo samo za pobožna dekleta, kakor to nekateri pravijo, ampak bo res fantovski dom. Saj v njem najdeš mnogo gospodarskega, da se že sedaj lahko naučiš, ko si še mlad in se ti ne bo treba šele takrat učiti, ko boš že sam svoj gospodar. Če hočeš izvedeti kaj gospodarskega in karkoli drugega, piši v »Naš dom« in on ti bo gotovo ustregel, saj si lahko skrit, če te je sram biti odkrit, kakor sem jaz zdaj, morda boš v bodoče z menoj vred odkrit. — Fantje! V »Našem domu« boste našli vse, kar vam srce le poželi: povesti za razvedrilo, pesmi, gospodarske reči, nekaj zgodovinskega, zdravstvo, za smeh, pa tudi pod lipó se bomo med seboj pogovorili in na koncu koncev polno košaro zanj in ugank, ko se v njih reševanje poglubiš, vse slabe misli iz glave zgubiš. Če imaš pa brihtno glavo in uganke pogodiš, pa še lahko nagrado dobiš. Fantje, korajža in pogum velja! — Fant od fare.

Kje je pri nas pomanjkanje kruha?

Stalna beda v mariborski oblasti se brezdvomno nahaja v krajih viničarskih središč, to je predvsem v obmejnih točkah Slovenskih gor, v okoliših ormoških in ljuto-

merskih gor, prištevši del Medjimurja in posebno pa še Haloze. Letos se še a beda stopnjuje in bode dosegla višek kot že dolgo ne. Vzrok so temu slaba letina in pa za viničarje obstoječi gospodarski sistem, kateri viničarju ne nudi življenske možnosti pri njegovi poklicni službi. Tako gredo viničarski moški, posebno iz Haloze, ormoškega in ljutomerskega okraja, pri mlatvi v Medjimurje, na Mursko polje in druge kraje, da zaslužijo zrnje, da se tako čez zimski in pomladni čas njihove družine branijo vsaj najhujšega pomanjkanja. Letos se je mlatitev slabo obnesla, in je bil zaslužek mlatičev povprečno za 80% manjši kakor po navadi. Slaba krušna letina in pa napredek poljedelske tehnike, parni stroj, je skoraj že popolnoma izpodrinil zaslužek ubogemu viničarskemu mlatiču in mu odvzel tako zadnji grižljaj kruha, kot se je to letos zgodilo posebno v Medjimurju. Posledice tega se že v velikem obsegu čutijo in tako je že mnogo viničarjev spravilo sedaj zadnji pridelek ali zaslužek zrnja v mlin. Kmalu bodo pa sledili tudi oni viničarji, kateri stoje gospodarsko nekoliko boljše od prednjih in tako bodo že v prvih mesecih prihodnjega leta še malokateri gleščali skorjico koruznega kruha v svoji hiši. K bedi, ki se napoveduje, še bode pristopila običajna brezposelnost viničarjev v zimskem času in s tem bode ta stan potisnjen v najbednejši položaj izmed vseh drugih naših stanov. Ravno isto bode tudi z našim kočarjem in malim posestnikom v teh krajih. Ako ni imel prodati sadja ali vina, ali pa le malenkost, se enako nahaja danes brez sredstev in brez upanja na rešitev. Vsled pomanjkanja živeža se bodo rodile k temu še številne bolezni, zaostalost in hiranje otrok, ki je s tem združeno. Marsikateri malček bode legel v prezgodnji grob, samo največ iz vzroka, ker mu starša nista nudila, oziroma nista mogla nuditi telesnemu razvoju primerne hrane. Z eno besedo: ako ne pride pomoč, se bode pred pričetkom pomladi nahajalo tisoče in tisoče delavskih družin navedenih krajev v strašni gospodarski in socialni bedi, katera ne bode imela kvarnih posledic samo na teh, ki bodo primorani to prenašati, ampak bode segla globoko tudi v celokupno naše gospodarstvo. — Poročila prihajajo, da se je za odpravo pasivnih krajev razdelilo nad 7 milijonov dinarjev, da od te svote pride na mariborsko oblast 200.000 dinarjev, kakor tudi, da je vladna večina sklenila kupiti 1600 vagonov žita po čim nižji ceni. Pozdravljamo take in nujne ukrepe, pozivamo pa merodajne činitelje, kateri bodo poklicani k razdelitvi teh podpor, bodisi v denarju ali zrnju, da se ne pozabi na viničarje, bajtarje in male posestnike naših gor in navedenih in najbolj na kruhu bednih krajev.

Peter Rozman, oblastni poslanec.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Gospodarsko delo vlade. Sedanja vlada je odločena, da z obema rokama dvigne našo razdirto gospodarsko politiko. Zato se vrše pogajanja z različnimi državami, Anglijo, Nemčijo ter Belgijo, s katerimi hoče vlada urediti trgovsko razmerje. Pogodbe, ki jih je pripravila, so dobre, tudi opozicija ne more prav ugovarjati. Za nas pa bo najbolj važna trgovska pogodba z Avstrijo, ki pa se hoče zabarikadirati proti uvozu iz Jugoslavije. Naši zastopniki so se postavili popolnoma na pravilno stališče: Ali dogovor po naši volji in potrebah, ali pa nič! Zdaj je Avstrija v skrbi, ker je veliko uvažala v Jugoslavijo. Upamo, da se tudi ta zadeva uredi tako, da bomo lahko svoje blago, živino, vino, žito itd. izvažali v Avstrijo.

Vsesplošno varčevanje. V naši državni upravi se je v nekaterih ozirih naravnost skopuško odiral, se ni niti za državi izročeno blago plačevalo, zneske, ki jih je bila dolžan vrniti, sploh ni bilo mogoče dobiti od države. A to ni bilo pravo varčevanje, ker se je na drugi strani milijone razmetavalo. Sedanja vlada hoče tudi v tem oziru napraviti

red. Izvoljen je poseben odbor, ki bo vse pregledal, kje se lahko varčuje, da se tako omejijo državni izdatki. Iz tega vidimo, da sedanja vlada, v kateri je SLS, resno dela tudi doma, da ozdravi težke gospodarske razmere.

Slepomišenje. Opozicija ne ve, kaj bi storila, da bi strmoglavila vlado. Intrigira na vseh koncih in krajih, posebno v vrstah demokratov in radikalov, kjer je poiskala na eni strani Davidoviča, med radikali Trifunoviča, oziroma Ninčiča. Ninčiča jezi, da on kot zunanji minister ni izpeljal tega, kar je zdaj Marinkovič, namreč pogodbo s Francijo. Vendar je vse to brezuspešno. Opozicija lahko slepe miši igra, saj vlada tudi brez nje in celo proti njeni volji lahko dela. Če bi se pa kdaj karkoli zgodilo, bo sedanja vlada ostala in bo, če ne pojde drugače, izvedla nove volitve, potem pa bo mir!

Vlada za pomoč revnejšim krajem. Naš minister g. dr. Gosar je nakazal oblastnemu odboru v Ljubljani in v Mariboru po 200.000 Din za pomoč najbednejšim po ujmah prizadetim. Oblastni odbor bo skušal to svoto še pomnožiti in najrevnejšim občinam oskrbeti cenejše koruze ali žita.

Socijalna politika, skrb za revne, za invalide, skrb za delavce, se bo postavila popolnoma na novo stališče, da bodo ne le centralni uradi imeli kaj od teh velikih svot, ki se v ta namen plačujejo, ampak res ljudje, za katere se plačujejo. Minister dr. Gosar pripravlja v tem oziru nove zakone.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Rumunski ministrski predsednik Bratianu naglo umrl. V par dneh se je zgodilo: Bratianu je zbolel, je moral biti operiran, je umrl. Bilo je to tako naglo, da se je raznesla po širnem svetu vest, da je zastrupljen. Dejansko je nemogoče zadeti pravo, ker vlada, ki jo vodi sedaj njegov brat, prikriva pravi vzrok smrti. Vest, da Bratianu ne živi več, je razburila vso državo, pa tudi vso južno Evropo. Nekateri sodijo, da je imel vmes roke princ Karl, drugi, da celo Italijani, katerim Bratianu ni bil naklonjen. Ko je princ Karl izvedel za smrt Bratianu, je izginil iz Pariza. Vlada pa je proglasila, da princa tudi zdaj ne pusti v državo. Vse države so tako ali tako izrazile rumunski vladi svoje sožalje, le Italija ne. Zato se še bolj sumi, da ima Mussolini svoje krvave roke vmes. Pa tudi na ta način se mu ne bo posrečilo, kar namerava, da bi Balkan klečal pred Rimom in Mussolinijem.

Hinavska Albanija. Že zadnjič smo opozorili, da je — sladkanje Albanije napram naši državi le gola hinavščina, in prav smo imeli. Istočasno je namreč sklepala pogodbo z Italijo, v kateri sta se obe državi zvezali, kakor da sta ena država, za dobo 20 let. Mussolini je hotel na ta način odgovoriti pogodbi naše države s Francijo. Albaniji pa to ne bo koristilo, Italija pa tudi tem potom ne bo nasitila svoje pohlepnosti. Ko bi odprla usta proti nam, jo zgrabi Francoz za tilnik in bo — pri miru! Vpije pa lahko, če se ji ljubi.

Madžarska hoče kralja Matjaža. Na Madžarskem vodijo še vedno vso polliko madžarski grofje. Kmetje, delavci in obrtniki so tam uboga raja, ki mora glasovati, kakor jim to grof-gospodar zaukaže. Da Madžari še vedno sanjajo o tem, da bodo zopet nekoč še dobili nazaj bivše ogrsko ozemlje, je znano. Zdaj tudi nič več tako ne skrivajo svojih načrtov. Sina zadnjega ogrskega kralja Karla, kraljeviča Otona, nazivljajo že zdaj za svojega kralja Matjaža, ki bo rešil Ogrsko. Pa jo bo, če se ne bo tačas že — postaral, če tudi je danes še otrok!

Češka hoče sedanje meje. Zaradi Madžarov se najbolj pritožujejo Čehi, ker so najbolj prizadeti pri agitaciji Madžarov po celem svetu, da se mora dati njim nazaj vse ozemlje, ki je nekdanje bilo madžarsko. Meddržavne meje so pa določene in te niso od danes do jutri. Zato Čehi z uspehom nastavlajo zapreke madžarski agitaciji.

Trocky je še močen. Mnogi so mislili, da bodo Trockyja, ko so ga izključili iz stranke in mu vzeli politično moč v Leningradu, tudi uničili. Pa ni tako. Njegova moč je še zrastle. Celó vojaštvo, posebno mornarji, so odločno na nje-

— Jaz — se je zamislil. — Slabe slutnje imam . . .
— Toda očka! — se je splašilo dekle.
— Ali ti nisi ustvaril stroja, s katerim lahko po svoji volji reguliraš smrtonosne pline? — To je orožje, strašno orožje, toda ali ni ustvaril tudi bistroumni Mutsuhito Dsain enega, ki je še strašnejši ko tvoj plinski regulator.
Overton je mrko razmišljal.
— Na kaj mislite? — je pogledal potem Brinkleyja.
— Na električnost.
— Dekle je ostrmel.
— Nemogoče — je stresel z glavo Overton.
— Nemogoče ni, — je donela v Brinkleyjevi besedi vera znanstvenika. — Misli na Hertzove valove. Ako se statična električnost užge skozi krog isker, povzroči v ozračju močne električne valove . . . In kdo ve, odkod in kako razvija Mutsuhito Dsain svoje električne valove? Do obupa me skoraj spravlja . . .

Overton je zamahnil.
— Lahko razvija kakršnekoli električne vale, toda kako pride v Sanfrancisko? — se mu je tresel iz grla negotov smeh. — V zračni neskončnosti se zblisne in . . .
— Mislim — ga je prekinil Brinkley — da je Mutsuhito Dsain ustvaril orožje, katerega cev nevidno sem seže. In ta cev je ravno zrak . . . Ali pa je mogoče, da se motim. Toda še sedaj se tresem, ako pomislim na oni strašni glas . . .
— Kak glas? — sta se začudila.
— Ravnokar je Mutsuhito Dsain govoril z menoj . . .
— Kako?
— Ne vem, — je mrmral ves bled.
— Očka! — se je ustrašila Alice. — Ali nimate vročine?
— Ne, — je rekel Brinkley skoraj surovo. — Bolan tudi nisem. In tudi neumen nisem . . .
— Ne razumem — se je čudil Overton. — Kje je radiobrzojav?
— Nimam ga . . .
— Saj ste vendar rekli, da je Mutsuhito Dsain poslal iz Nagasaki radiobrzojav!
— Da, toda ne z Morze-znaki . . .
— Marveč kako?
— Radiogoniometer je bilo v tem slučaju moje uho.

— Gospod? — je strmel Overton. — Ali se vam ne sanja?
— Ne . . . No, povem . . . prej sem stal v laboratoriju in naenkrat se oglasi Mutsuhito Dsain: »Mr. Brinkley, dober dan! Jaz, Mutsuhito Dsain, govorim iz Nagasaki! Kaj ne, razumete vsako besedo? Elektromagnetično govorim! Vaši hčeri se ne morem odpovedati in ako mi je ne date za ženo, jutri zvečer točno ob šestih razrušim predmestje Sanfranciska! Potem bo sledila vsa Amerika. Prosim radiodogovor! Z Bogom!« . . . Ali verujete to?
Z grozo sta poslušala.
— Vidim — se je smejal znanstvenik — da imata vse to za plod domišljije . . . Toda žal vse je žalostna resnica. Mutsuhito Dsainov elektromagnetični glas sem tako slišal, ko da je poleg mene govoril . . . Častna beseda!
Groza ju je obšla.
— Mislimo na napoved slavnega profesorja Ayrtona o električni sozvočnosti . . . — je vzdihnil Brinkley. — Ko n. pr. nekdo na dnu uralskih zlatih rudnikov lahko govori s prijateljem, ki je na rebru Andov ali sredi Tihega oceana . . . No, Mutsuhito Dsain je Ayrtonovo napoved uresničil. Znanost je prinesla že toliko nepričakovanih presenečenj in skrivno moč narave še tako malo poznamo dandanes, da smemo pričakovati še večje stvari . . .
Overton je otrpelo stal.
— Ne bojim se! — je potem trdo dvignil glavo . . .

XV.

— Po greenwich-škem štetju čez pet minut šest . . . — je gledal Brinkley na uro.
— Radoveden sem, — se je smejal cinično asistent.
— Živci so mi strašno napeti. Nekdo močno misli na mene, čutim njegov žarek, saj so človeški možgani radiopostaja . . .
— Jaz sem tudi nemirna — je razmišljala teta Bettsey. — Oblasti bi bili morali javiti Mutsuhito Dsainovo pretnjo.
— Kaj še! — je zamahnil Brinkley. — Kaj more oblast in vsa Amerika zoper Mutsuhito Dsaina, ako je zares mogel uresničiti ono navidezno nemožnost, na kar tudi jaz mislim in česar od svoje strani ne držim za nemožnost . . . Tako strašno orožje ima v rokah, nasproti kateremu so tu-

di rušeci strelji največjih morskih topov le neznamen plamenček žvgalice . . . Tri minute še!
Overton se je igral z Alicino roko.
— Mutsuhito Dsain je umobolen ali svetoven prevratan — je pripomnil razdraženo. — Kaj hoče, ko ga Alice ne ljubi?
— Mutsuhito Dsain je gentleman — je rekla teta Bettsey pomembno.
— Tudi jaz ga imam za korektnega gentlemana — je kimal Brinkley. — In ravno zato se bojim, da uresniči, kar je obljubil . . .
— Korekten gentleman, ko zahteva ljubezen dame, ki ga je naravnost odklonila? — se je razvnel Overton. — Ta mali rumeni vrag!
— Ljubi jo — je prikimala teta Bettsey. — In prava ljubezen tudi gore premakne . . . Potem pa je tudi rumenokožec človek.
— Ljubezen vse premaga — so se raztegnile Alicine ustnice v ironičen smeh. — Dve minuti še!
Brinkley je nemirno pogledal na uro.
— Ko bi le bili le že preko tega — je rekel tiho. — Dve minuti . . . Več presenečenja skriva v sebi ko dvatisočet let . . .
— Čudovito, da en potepuh v takem strahu zna držati ravno nas, ki dovolj dobro poznamo meje znanstvenih možnosti — se je norčaril Overton. — Kdo je ta človek, da obrača proti nam tako smešno orožje terorja? Jaz ga pozovem na odgovornost . . .
— Še ena minuta! — se je smejala Alice. — Toda kaj, če sem udari oni električni bič, ne pa na predmestje?
— Mogoče — je prikimal Brinkley. — En stomillimetrovski odklon na daljavi in . . .
— Fantazmagorija! — si je prižgal Overton cigareto.
Teta Bettsey je karala Alico.
— Ne bodi huda, draga, toda ne spodobi se, da kot mlada dama delaš tako ironične pripombe na takega bistroumneža, kakoršen je Mutsuhito Dsain . . . To v mojem času ni bilo v navadi.
Alice je zarudela.
— Oprostite . . . toda zabavno se mi zdi in se moram smejati temu rumenemu človeku radi te svetpretresujoče ideje . . .

Dalje prihodnjšč.

govni strani. Začela pa se je kritika sedanjega položaja od vseh strani. In to je zdravo znamenje. To bo sprožilo, da bodo razmere hitreje dozorevale in da Rusija pride zopet v pravi tiri!

Kdo bo gospodar morja? Anglija, Amerika, Japonska se pogajajo, da ne smejo več pomnoževati bojnih mornaric. V resnici pa hite, katera bo to najbolje izvršila in zagospodovala nad morji.

Teden za katoliško časopisje

11. do 18. XII. 1927.

Smo veliko katoliško zavedni, da bomo en teden in to posebno od 11. do 18. XII. žrtvovali za katoliško časopisje. Smo vsi, duhovniki, cerkvene in katoliške prosvetne organizacije in požrtvovalni goreči katoličani! Svetovni nazor dandanes zmaga ali propada po časopisju. Mi hočemo, da katoliški svetovni nazor zmaga med nami po časopisju! — Podrobnejši spored za ta teden, ki bodi posvečen katoliškemu tisku, priobčimo prihodnjič!

Kaj je novega?

Koliko novih naročnikov? »Naš dom« je dobil doslej 700 novih naročnikov. Ker upamo, da mu vsi stari ostanejo zvesti, jih ima zdaj 3100. Nad 3000 smo že zlezli! Na delo za četrti tisoč, da bomo ta teden dosegli 4000!

Duhovniške vesti. Kaplan Anton Sparl je prestavljen iz Vuzenice v Sentilj pod Turjakom. Kaplan Franc Rampre je prestavljen iz Črešnjec pri Slov. Bistrici v Poljčane. Provizor Karl Lampert v Stopceh je nastavljen kot kaplan v St. Jurju ob južni železnici.

Smrt vzor-učitelja. V Mariboru je umrl v visoki starosti 84 let stari vpokojeni g. nadučitelj Ivan Zolnir. Rajni je bil vzgled pravega krščanskega vzgojitelja šolske mladine in svojih lastnih otrok. Zadnja leta svojega življenja je preživel v Mariboru v zaslužnem pokoju. Rajni je bil zvest naš pristaši, naročnik »Slovenskega Gospodarja« in njegov dopisnik. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin med vsemi, ki so ga poznali, njegovi rodbini pa naše priščno sožalje!

Vlom v Mariboru. Pred nekaj dnevi so se priklatili iz Avstrije v Maribor trije nepoštenjakoviči, ki so šli od Špičja do Maribora peš. V Mariboru so vzeli na piko blagajne. Prvič so prišli pred dnevi ob petih popoldne v prostore mariborskega Kreditnega društva v Slovenski ulici in izprševali uradnika radi najetja posojila. Že temu uradniku se je zdela ta trojica sumljiva, jo je odpravil zlepa in javil osumljene osebe policiji. V soboto popoldne so videli tri moške, ki so ogledovali v Rotovškega trga prostore, kjer se nahaja mestna blagajna. V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen vlom v blagajno peka Karla Robavs na Koroški cesti. Robavs ima železno blagajno v pisarni poleg prodajalne. Do blagajne je moglo priti od treh strani, a ni nobenih znakov, odkoder da bi bili udrli vlomilci. Težko železno blagajno so drznežji navrtali in izpognili toliko, da so lahko izbili ključavnico in se polastili vsebine blagajne. Vzeli so: 27 komadov tisočdinarskih bankovcev, 17 po 100 dinarjev, 700 komadov po 10 dinarjev, nadalje 750 komadov staroavstrijskih petkronk in enokronk ter več dragocenega nakita. Ko so izvršili svoj posel, so potrosili prostor, po katerem so se kretali, z moko, da bi prikrili stopinje. Da niso pustili na raznih predmetih odtiske prstov, so imeli rokavice na rokah in so eno celo pozabili na tleh. Po odkritju zločina v nedeljo zjutraj je bil podan sum, da je da je moral biti kolovodja vlomilcev prav dobro znan z razmerami pri Robavsu. Robavs se je tudi spomnil, da je bil letos pri njem zaposlen kot pekovski pomočnik Dunajčan Hans Armann. Po vladu so jo popihali lopovi preko meje in ravno omenjenega Armanna je vrnila avstrijska obmejna straža nazaj v Jugoslavijo, ker je hotel prekoračiti mejo brez potnih listin. Armann se je vrnil v nedeljo

popoldne v Maribor z vlakom, a je bil aretiran že takoj na kolodvoru. Policija je dobila pri njem 20 tisočakov. Izpovedal je, da je izvršil vlom v družbi dveh pomagačev, kojih imena pa še noče izdati. Po vladu so šli vsi trije skupno do Treh ribnikov, kjer so se razdelili med seboj plen in nato jo je ubral vsak po svoji poti proti avstrijski meji. Mariborska policija bo izsledila s pomočjo avstrijskih oblasti še druga dva vlomilca.

Samomor. V soboto popoldne se je ustrelil skozi srce v Studenskem gozdu nad Mariborom pri Felberjevem otoku Robert Ogrizek, komaj 29 let star veleposesnik na Sturmburgu na Pesnici. Ustrelil se je tako, da je padel po samomoru del njegovega telesa v Dravo in so ga spravili na suho s pomočjo čolna. Zapušta mlado ženo. Vzrok samomora je telesna pohabljenost in trenutna zmedenost.

Divjega prešiča ustrelil. V mariborski okolici so divje svinje posebnost med divjačinami in malokateri lovec je bil že tako srečen, da bi mu bila prišla divja svinja pred cev. V ogromnem lovišču veleposesnika g. Perka nad Kamnico pri Mariboru so sledili lovci že nekaj let sem divje svinje. Letošnje poletje je delala ta požrešna zverjad zelo veliko škodo kmetom pri Sv. Križu. Ljudje so bili skrajno nevoljni, ker so jim izorale divje svinje cele njive krompirja, počesale koruzno klasje in uničevale poljske pridelke. Vsi napor lovec, da bi izsledil te divje požrešneže, so bili dolgo časa zaman. Šele zadnje sredo ob 5 uri zvečer je bil Perkov sin Ivan tako srečen, da je ustrelil 149 kg težkega divjega prešiča, katerega je zalezoval že tako dolgo. Omenjenega dne je pazil na zver lovec Perko na takozvanem Šobru pri Sv. Križu nad Mariborom in sicer pri prazni hiši blizu smrekovega gozda. Ravno ob petih zvečer je hotel velikanski prašič smukniti iz starega smrekovega gozda v mladega. Pri tej priliki ga je zapazilo lovčovo oko in je ustrelil prvič po zverjadi na razdaljo 70 korakov in je prestrelil s kroglo obe nogi. Obstreljena žival se je postavila vsa razjarena na obe zadnji nogi in se poglajala proti lovcu, ki jo je pogodil drugič s kroglo v prsa. Na to je pograbil puško in izstrelil iz obeh cevi v prašiča šibire in šele po četrtem strelu je zver poginila. Ustreljen prašič je star 2—3 leta in je bil v soboto in nedeljo razstavljen Mariborčanom v prostorih hotela Halbwild v Jurčičevi ulici. Mlajši Perko sledi pri Sv. Križu še eno svinjo in to bo najbrže samica.

Kako bomo volili v Krčevini pri Mariboru? V naši občini imamo občinske volitve prihodnjo nedeljo, dne 4. decembra v krčevinski šoli od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Volili bomo vsi pošteti Krčevinarji samo četrto, to je zadnjo skrinjico. Ta predstavlja našo stranko. Prva je bivšega župana Škofa. Druga je socialistična, tretja pa radikalna. Nobene od teh mi ne moremo voliti, ampak bomo naše kroglice spustili samo v našo skrinjico, ki je zadnja, a bo glede števila glasov prva, ker bo v njej največ volilnih kroglic. Zapišite si vsi Krčevinarji, kako je Škof gospodaril! Sedaj še župan ni več in je občinski odbor razpuščen. Urad in kaso je moral dati drugim močim v roke. Okrajni zastop je pri uradni reviziji našel nad 56.000 Din primanjkljaja v občinski blagajni. To niso mačkinje solze za našo občino, kjer smo po večini delavci, posestniki, železničarji, obrtniki in drugi revni stanovi doma! Kako je moglo toliko denarja manjkati v občinski kasi, katero je imel v rokah g. Gregor Škof? Ker se par let ni vpisovalo niti tega vse v knjigo, kar je davčni urad nakazal občini kot občinske doklade. Uradna revizija je dokazala, da je Škof »pozabil« vpisati svote, ki znašajo po 16.200, 12.100, 5000 in 4000 Din itd. Seveda je Škof po reviziji to povrnil, ali resnica pa je, da vse to ni bilo v redu! Kaj pa, če naši možje ne bi bili zahtevali revizije? In kake so naše občinske ceste? Bile bi lahko mnogo boljše! Čudno je tudi, da je Škof hotel kar na naglo priključiti našo Krčevino k mestu. Strašno se mu je mudilo! Tako stvar je treba dobro premisliti, ali je priključitev škodljiva ali koristna za nas. Naj nam mestna občina da prej zagotovilo, da nam ostanejo stare pravice, potem se lahko o tem razgovarjamo. Škof

ima prvo skrinjico in hoče zopet postati župan. Krčevinarji: Škofove liste nikar ne volite! Ko boste v nedeljo, dne 4. decembra šli glasovat, trdno držite kroglice v roki in jo ne izpustite ne v prvo, ne v drugo in tretjo, ampak samo v četrto, to je v zadnjo skrinjico! To je naša stranka! Posestniki, vinčarji, železničarji, delavci, obrtniki in vsi drugi! Dobro premislite, komu boste dali za bodoča leta občinsko gospodarstvo v roke! Nosilec naše liste je sedanji gerent, kovaški mojster, od vseh spoštovani mož g. Alojzij Pekar. Vsi Krčevinarji na volitve za pošteno gospodarstvo, vsi kroglice samo v 4., to je v zadnjo skrinjico!

Možje iz vojne! Pošljite prav gotovo to nedeljo 4. decembra svoje zaupnike, tolmače vaših misli in želja na naš sestanek, ki bo v salonu tov. Rozmana, pri Jerneju, sv. Petra cesta 85, koj po vojaški maši, ki prične ob 8 uri v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Javite udeležbo, naročite kosilo pri tiskarstvu Zveze, Miklošičeva ul. 5.

Dober oče. Zdal se približuje Miklavž in božič. Kaj bi dal dober oče sinu, kaj hčeri? Naročite jima »Naš dom«. To je najcenejše darilo in vse leto bo veselje z njim!

Smrtna kosa. V St. Lju pod Turjakom je umrla v starosti 67 let Uršula Potočnik, po domače Ločnik. Zapušta moža in sedem odraslih otrok. Rodbina pokojne se zahvaljuje vsem, ki so jo spemili na njeni zadnji poti. Svetila jej večna luč, žalujočim sorodnikom naše sožalje!

Celjska porota. Zadnje porotno zasedanje je trajalo le dva dni. V torek se je zagovarjal kot prvi Josip Kunst iz Gregovcev na Bizetjskem, Ponoči 23. oktobra t. l. je iz neznanega vzroka porinil svojemu prijatelju Domitroviču nož v prsa tako, da je Domitrovič kmalu nato izkrevave. Kunst je dobil 7 mesecev težke ječe. — Sofer K. Z. iz Rajhenburga je bil obtožen hudodelstva posilstva. Bil je oproščen. — Kot zadnji slučaj je obravnavala porota obtožbo Josipa Tovornika iz St. Janža nad Storami radi hudodelstva uboja. Dobil je tri in pol leta težke ječe.

Zlato poroko je obhajal Franc Macur, brat pokojnega misijonarja Janeza, s svojo ženo Marijo, rojeno Planinc. Oba slavljena sta se zdrava in čvrsta veselila obenem poroke in skupne gostije svoje vnukinje Erne Gršakove, poštarice v Petrovčah, ki se je na Spodnji Polskavi poročila s Srečkom Pečarjem, učiteljem v Petrovčah.

Odlikovani gasilci. S svetinjo za civilne zasluge je kralj odlikoval člane gasilskega društva v St. Jurju ob južni železnici in sicer: Načelnika Franca Godec in člana Franca Pevec in Antona Rataj.

Prečastite gospode društvene voditelje vljudno prosimo, da bi hoteli ta mesec na vseh društvenih prireditvah priporočati »Naš dom«. Njihova beseda bo rodila večji uspeh kot vsa druga reklama.

Voditeljem Marijinih družb, ki so zadnje mesece v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru naročali sprejemnice v Marijino družbo, javimo, da jim istih ne moremo poslati, ker so razprodane, osrednje vodstvo pa še ni določilo besedila za nove sprejemnice, radi česar jih ne moremo tiskati. Toliko v pojasnilo.

Božične jaslice iz kartona v zelo različnih izpeljavah in barvah in po najraznovrstnejših cenah od 3 Din do Din 120 za komad ima na prodaj Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Trgovci dobijo znaten popust. Vabimo vse, ki se zanimajo, da si jih ogledajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru na Koroški cesti 5 ali pa v podružnici na Aleksandrovi cesti 6.

Najdena ura. Na okrajni cesti v Gočovo pri Sv. Lenu se je našla srebrna ura z verižico. Dobi se pri Antonu Novak v Črmlji pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.

Opozarjamo cenjene čitatelje na današnjo prilogo drž. loterije od tvrdke B. D. Manok, Beograd.

Debeli ljudje dosežejo z vestnim uporabljanjem Franz Jožefove grenčice lahko izpraznenje želodca brez večjega napora. Pri revmatizmu in sladkorni bolezni zdravniki z uspehom upor. Franz Jožefovo grenčico, ki se povsod dobi.

Viničarski vestnik.

Iz tajništva centrale Stokovne zveze viničarjev. Načelstvo zveze je v svoji seji dne 21. novembra t. l. sklenilo, da se pri vseh naših skupinah, izvzemši Sv. Barbara v Halozah in Maribor, sprejemajo po 1. januarju 1928 člani v Podporni sklad samo do starosti 50 let. Ta sklep ne velja tudi za one kraje, kjer se še bodo skupine naše organizacije ustanovile. Člani naj torej vzamejo to na znanje in naj prijavijo še vstop vseh svojcev, katere še mislijo pri nas organizirati in zavarovati. Enako velja sklep načelstva, da je od 1. decembra 1927 pristopnina 2 Din za člana.

V zadnjem času so umrli člani: Bukovec Terezija skupine Ljutomer, Ribič Avguštin, Gril Julijana in Rakuša F. skupine Sv. Miklavž pri Ormožu. Naj v miru počivajo! Za vsakim se je kot običajno izplačalo 300 Din podpore. Skupno se je iz Podpornega sklada od dne ustanovitve 1. aprila do dne 25. novembra t. l. že 61 različnih podpor izplačalo, med temi že 15 slučajev posmrtnine. Viničarji uvidevajo vedno bolj in bolj veliko važnost organizacije, kakor dobrane, katere more nuditi le medsebojna vzajemnost. Pojavili so se v naših vrstah že tudi oni, ki so vedno zanimali potrebo organizacije ter bili najhujši nasprotniki v lastnih vrstah našega pokreta. Tako so sedaj mnogi klonili samo vsled našega neumornega in nesebičnega dela, za dobrobit viničarskega stanu in se nam pridružili. Vedno večji napredek v organizaciji nam daje zavest, da kot združeni tovariši res korakamo nasproti lepši bodočnosti, kakoršne nam nikdar drugo ne bi dali mogli in ne hoteli. Pred vsem če bi mi sami držali roke križem in čakali, da bode prišlo samo med nas, kakor še sploh nekateri mislijo.

Zadnji čas prihajajo naši člani s pritožbami zoper zelo krivična dejanja svojih gospodarjev vedno v večjem številu. Svote odtegnjenega in zadržanega denarja kot zaslužka presegajo za naše razmere neverjetno višino, n. pr.: Din. 3512, 2980, 150, 619, 447 itd. celo vrsto. Koliko pomeni ena teh odtegnjenih svot za viničarja izgube in krivice, ko je služil pri trdem delu samo 5 Din do 7.50 Din ali 10 Din dnevno, ponajveč še pri svoji hrani, je dovolj jasno. Kolika je krivica samo ta, da se viničar pri takih vinogradnikih muči celo leto, ker mu pa redno nikdo ne plača, še trpi bedo in pomanjkanje, ko pa ob koncu leta zahteva vendar račun ali zaslužek, se prav rado zgodi, da se tako zgliha,

da zopet nič ne dobi, ali pa, kakor je to bilo v par slučajih, da se ga napodi, brez računa, brez denarja ali česa drugega, da je navsezadnje primoran ta trdo pristradani in zasluženi denar iskati si ga po sodiščih. Samo tisti čas, ki se uporabi pri organizaciji za tozadevne prošnje, pritožbe ter intervencije na take gospodarje, če bi se ne uporabil za drugo, koliko bi se že boljše storilo. Zato je pa novi viničarski red nujen, da se odstranijo take in enake krivice, ako se hoče, da bode za viničarje res pravičen. Intrigirajo in nasprotujejo temu le edino tisti, katerim je za sedaj obstoječe stanje, ki nočejo, da naj še naprej gara v svoji brezpravnosti, dokler more, kakor se prepogosto to sedaj izvaja. Kdor trdi, da to ni res, naj si pregleda v tajništvu naše zveze vse akte takih pritožb, bo hitro videl, kdo in pa kakšne krivice se vse viničarskemu ljudstvu godijo.

Viničarji za »Slovenskega Gospodarja«! Noben list v Sloveniji se ne zanima za nas vsaj ako redno ne, kot »Slovenski Gospodar«! Zato pa hočemo tudi viničarji storiti vse za »Slovenskega Gospodarja«, ki bo začel po novem letu izhajati v novi obliki na 16 straneh in bo tudi obdržal »Viničarski Vestnik«. Viničarji, na delo za »Slovenskega Gospodarja«. — Viničar.

Za razvedrilo.

Rešitev ugank: Psi lajajo, ker ne znajo govoriti. — Pijanci najbolj ljubijo čednost: up. — Napiši me in suši me in beri me, vedno ostanem tepec, ker sem — cepec.

Novo uganke. Kaj imata bahač in svinjski mehur enakega? — Kdo je zjutraj najbolj dobre volje? — Golin v kosmatinca leze, kaj je to?

Čarodejnik. Kako napraviš, da sneg gori? Vzemi pest snega, naredi kepo, na robu kepe skrij košček bele kafe, ki se ne razloči od snega, kafe zažigj in vsakdo bo verjel, da sneg gori, če ne bo vedel, kako si napravil.

Neroden gospod. Gospod učitelj je nesel svojo veliko stensko uro k urarju v popravilo. Srečal ga je črevljarski učenec, ki se je sklenil maščevati nad učiteljem in mu je rekel: »Gospod, bi pa vendar le kupili žepno uro, je pa bolj priročna kot ta-le! Kako ste nerodni!«

Čudna stava. Prijatelj tovarišu: »Koliko staviš, da danes in jutri ne umrjem!« Tovariš: »Ne šali se, vsak lahko umre!« Prijatelj: »Vem, ali vsejedno, stavi!« Tovariš:

»Dobro 2 litra vina!« Prijatelj: »Kar plačaj jih, ker si že izgubil!« Tovariš: »Kako?« Prijatelj: »Jaz danes in jutri ne bom umrl, lahko danes ali jutri, dvakrat je pa res nemogoče!«

Franček — pijanček je bil ta teden zopet kregan od gospoda župnika. Pa se je zagovarjal: »Glejte, gospod župnik, midva pravzaprav skupaj delava. Vi govorite, da se ne sme piti in pijan biti, jaz pa ljudem pokažem kako se pije in kako je človek pijan, da taki ne smejo biti!«

Vzoren učenec. Mati: »Sinček, tako veselje si mi zadnjič napravil, ko si bil prvi v šoli, zdaj pa nisi več!« Učenec: »Veste mati, je takole, tudi kaka druga mati ima rada tako veselje, zakaj bi se pa vedno le ena veseljala!«

»DOBRA DEKLICA«

ali:

»KAKO JE NEKDO OMEDELEL.«

(Igra, ki jo naj v decembru povsod priredijo!)

I. dejanje; doma.

Deklita: Mati, ali si smem naročiti »Naš dom«?

Mati: Zakaj ti bo? Saj imaš dela dovolj!

Dekle: Saj le vsak mesec enkrat pride. Bom pri delu pa še bolj pridna!

Mati: Škoda je denarja! Koliko pa velja »Naš dom«?

Dekle: Pri nas smo naročniki »Gospodarja«. Zato velja le 12 Din na leto. Za druge je po 20 Din. Saj ni mnogo!

Mati: Kaj ne bi bilo mnogo? Boljše, da daš denar siromaku.

Dekle: Ko pa je »Naš dom« tudi siromak! Mati, dovolj je mi! Pravijo, da morajo imeti vsa štajerska dekleta »Naš dom«.

Mati: 12 Din je mnogo.

Dekle: Lahko plačam le za pol leta enkrat, pa junija zopet za pol. To bi prišlo zdaj le 6 Din. Če pa še teh ne bi mogla, je dovolj, da plačam vsaj za prvo četrt leta 3 Din. To res ni mnogo.

Mati: No, naj pa bo!

Dekle (veselo skoči): Bog plačaj, mamica! — (Tiho obstoji in sklene roki.)

Mati: No, kaj pa imaš?

Dekle: Veste, mati, še nekaj Vas bi rada prosila.